

Bruker Unix DES?

- ▶ crypt(3) er DES gjentatt 25 ganger
- ▶ crypt(3) tar to parametre: passord og salt
- ▶ I første iterasjon blir saltet kryptert med passordet
- ▶ Resultatet blir så kryptert med passordet igjen, etc.

11174 Datasikkerhet

6. november 2002 Side 7

...men hvorfor ikke?

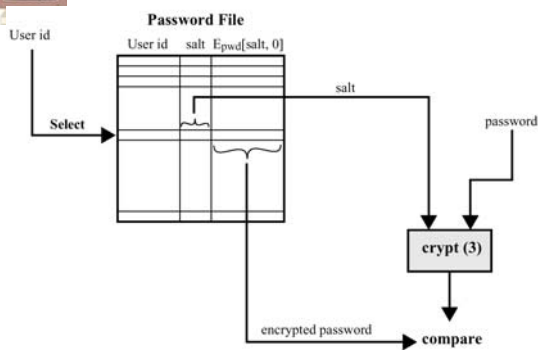
- ▶ Siden passordfila i utgangspunktet var leselig for alle, var det viktig å hindre bruk av raske hardware-implementasjoner av DES for uttømmende søk av passord
- ▶ Forutsetter selvfølgelig at det ikke finnes HW-implementasjoner av crypt(3)

11174 Datasikkerhet

6. november 2002 Side 8

Verifikasjon av passord

11174 Datasikkerhet

6. november 2002 Side 9

Hensikten med salt

- ▶ Like passord vil se forskjellige ut i passordfila
- ▶ Uttømmende søk i ferdigkrypterte ordlister blir "umulig" – må ha $2^{12} = 4096$ innslag per ord

11174 Datasikkerhet

6. november 2002 Side 10

... men når alt kommer til alt

- ▶ Moderne PCer har etter hvert så stor regnekapasitet at det nesten uansett er uforsvarlig å la passordfiler være tilgjengelige
- ▶ Brukere har dessuten en lei tendens til å velge for korte/enkle passord
- ▶ De fleste Unix- og Linux-systemer bruker i dag "shadow" passordfiler

11174 Datasikkerhet

6. november 2002 Side 11

Et utvalg UNIX passordlengder

Statistikk fra 54 maskiner ved Purdue University i 1992.

Lengde	Antall	Andel
1	55	0,4%
2	87	0,6%
3	212	2%
4	449	3%
5	1260	9%
6	3035	22%
7	2917	21%
8	5772	42%
Totalt	13787	100%

11174 Datasikkerhet

6. november 2002 Side 12

Buffer Overflow

- ▶ Mange tjenester kjører med system-privilegier, og aksepterer input fra brukere
- ▶ Hvis programmet ikke sjekker *hvor mye* data som blir lest inn (bounds checking) risikerer man at bufferet (typisk: arrayet) som skal holde inputen flyter over - man skriver til minne man egentlig ikke har allokert

11174 Datasikkerhet

6. november 2002 Side 13

Buffer Overflow forts.

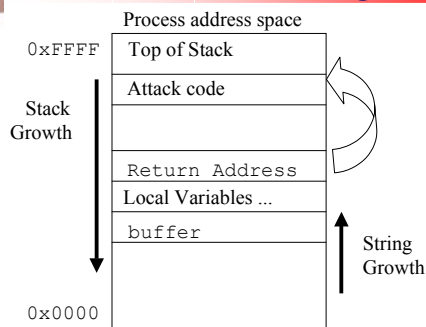
- ▶ Det minste man risikerer er at tjenesten tryner (DoS)
- ▶ Med litt flaks/dyktighet kan det imidlertid være mulig å overskrive returpekeren i den aktuelle rutinen
- ▶ Har da mulighet til å kjøre valgfri kode med systemrettigheter!

11174 Datasikkerhet

6. november 2002 Side 14

Stack Smashing

Fra Cowan et al, USENIX SC '98

11174 Datasikkerhet

6. november 2002 Side 15

Beskyttelse mot Buffer Overflow

- ▶ Problemet er bruk av "usikre" primitiver for lesing av data (gets, strcpy)
  - ▶▶ Sjekker ikke grenser for input
- ▶ En mulighet er å bruke en spesiell kompilator for å "luke ut" tvilsomme kall
  - ▶▶ Ikke 100% sikker...?
- ▶ En annen mulighet er modifikasjon av operativsystemet for å hindre endring av stakken under kjøring
  - ▶▶ StackGuard

11174 Datasikkerhet

6. november 2002 Side 16

Hvorfor alltid på vikende front?

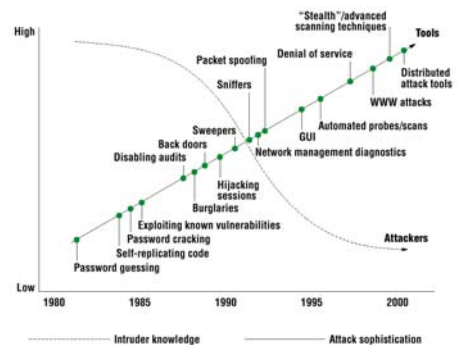
- ▶ Den som skal beskytte et system, må tette alle mulige sikkerhetshull og svakheter
- ▶ Den som skal angripe et system, trenger bare finne *en* svakhet eller sikkerhetshull

11174 Datasikkerhet

6. november 2002 Side 17

Angrepsterskel

11174 Datasikkerhet

6. november 2002 Side 18

Inntrengningsdeteksjon (ID)

- ▶ Hvis man ikke kan hindre inntrengere i å komme inn, er det nest beste å oppdage dem så tidlig så mulig

11174 Datasikkerhet

6. november 2002 Side 19

Hvorfor IDS?

- ▶ Tidlig oppdagelse kan medføre at inntrengere kan identifiseres og stoppes før de får gjort skade
- ▶ Kan ha avskrekkende effekt (bilalarm-effekten)
- ▶ Et IDS kan bidra til å bygge opp kunnskap som i neste omgang kan forhindre inntrenging

11174 Datasikkerhet

6. november 2002 Side 20

Tradisjonell ID

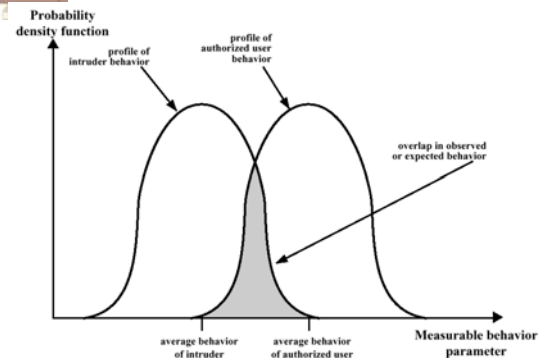
- ▶ Uvanlige aktiviteter for en gitt bruker
- ▶ Aktiviteter på uvanlige tidspunkt
- ▶ Forsøk på å utføre privilegerte instruksjoner
- ▶ Baserer seg på tradisjonelle "audit"-logger

11174 Datasikkerhet

6. november 2002 Side 21

Oppførselsprofiler

11174 Datasikkerhet

6. november 2002 Side 22

Offerets perspektiv

- ▶ Hva skjedde?
- ▶ Hvem ble påvirket, og hvordan?
- ▶ Hvem er inntrengeren?
- ▶ Hvor og når oppstod inntrengningen?
- ▶ Hvordan og hvorfor skjedde inntrengningen?

11174 Datasikkerhet

6. november 2002 Side 23

Angriperens perspektiv

- ▶ Hva skal jeg oppnå?
- ▶ Hvilke svakheter finnes på mål-systemet?
- ▶ Hvilken skade eller andre konsekvenser er sannsynlige?
- ▶ Hvilke "exploits" eller andre angrepsverktøy er tilgjengelige?
- ▶ Hva er risikoen for at jeg blir oppdaget?

11174 Datasikkerhet

6. november 2002 Side 24

To hovedtyper IDS

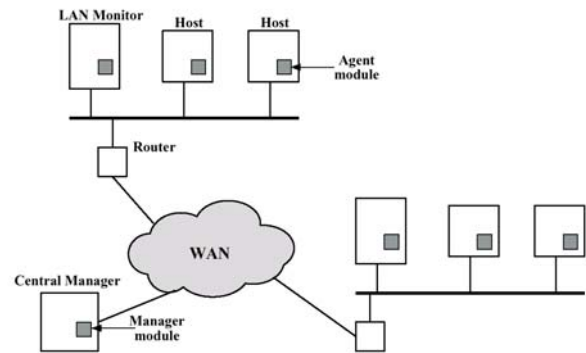
- ▶ Nettverksbasert (NIDS)
  - ▶▶ "Sniffer" nettverket
- ▶ Maskinbasert (Host-based IDS)
  - ▶▶ Ser trafikk til egen maskin
  - ▶▶ Kan også vurdere interne logger etc.

11174 Datasikkerhet

6. november 2002 Side 25

Distribuert IDS

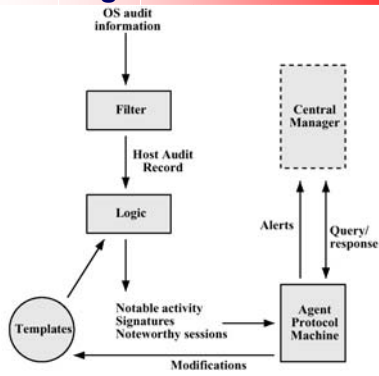

11174 Datasikkerhet

6. november 2002 Side 26

Agent-arkitektur

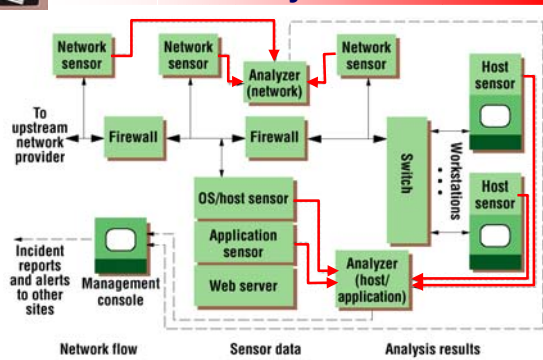

11174 Datasikkerhet

6. november 2002 Side 27

Et IDS-beskyttet nettverk

11174 Datasikkerhet

6. november 2002 Side 28

Tilnæringer til ID

- ▶ ID kan ses på som signal-detekteringsproblem
- ▶ Tegn på inntrengning er signalet
- ▶ Normale operasjoner er støy

11174 Datasikkerhet

6. november 2002 Side 29

Tilnæringer - hovedtyper

- ▶ Signal (Signaturbasert IDS)
- ▶ Støy (Anomalibasert IDS)

11174 Datasikkerhet

6. november 2002 Side 30

Signaturbasert IDS

- ▶ Signaturer til kjente angrep bygges opp
- ▶ Spesiell pakkeflyt
- ▶ Spesielle porter
  - ▶▶ 31337 – "eleet"-porten (BO)

11174 Datasikkerhet

6. november 2002 Side 31

Anomalibasert IDS

- ▶ Må "lære seg" hva som er "normal" oppførsel/trafikk for et system/nettverk
- ▶ Vanskelig!
- ▶ Klassifisering av angrep vanskelig

11174 Datasikkerhet

6. november 2002 Side 32

Kommersiell IDS

- ▶ Kun signaturbaserte IDS tilgjengelige på markedet i dag
- ▶ NFR
- ▶ ISS RealSecure

- ▶ Dessuten: Tripwire (integritets-sjekk)

11174 Datasikkerhet

6. november 2002 Side 33

Faser i livsløpet til et IDS

- ▶ Evaluering og utvelgelse
- ▶ Installering
- ▶ Bruk
  - ▶▶ Analyse
- ▶ Vedlikehold
  - ▶▶ Signaturer, oppgradering

11174 Datasikkerhet

6. november 2002 Side 34

Administrative IDS-utfordringer

- ▶ Ingen inntrengningsdeteksjonssystemer i dag kan sies å være helautomatiske
- ▶ De beste av dagens IDS klarer ikke mer enn 80% av alle angrep
- ▶ Det kreves høyt kvalifisert personell for å vurdere resultater fra et IDS
- ▶ For mange vil det være bedre med "ingenting" enn "litt"

11174 Datasikkerhet

6. november 2002 Side 35

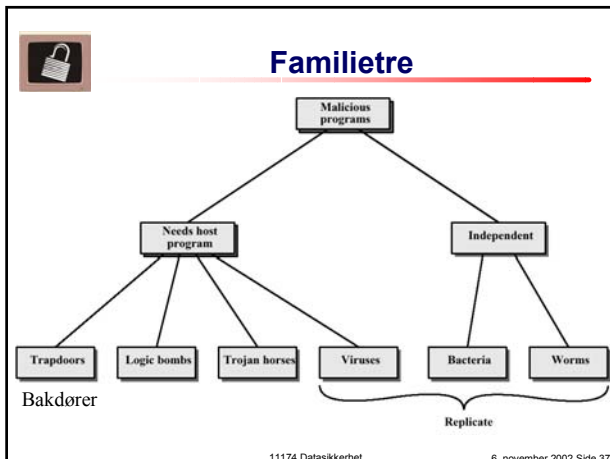

Virus og ondartede programmer

- ▶ Bakdører
- ▶ Logiske bomber
- ▶ Trojanske hester
- ▶ Virus
- ▶ Ormer
- ▶ Bakterier

11174 Datasikkerhet

6. november 2002 Side 36

Hva er et virus?

- ▶ Et virus er et (lite) program som "haiker" med andre programmer
- ▶ Et virus sprer seg til andre programmer
- ▶ Et virus har vanligvis en "nyttelast" (payload) med mer eller mindre destruktive konsekvenser
- ▶ Et virus benytter forskjellige mekanismer for å holde seg skjult

11174 Datasikkerhet 6. november 2002 Side 38

Virus-historikk

- ▶ Tanke-eksperimenter og science fiction allerede på 70-tallet
- ▶ Første kjente PC-virus "in the wild": Brain, 1986
- ▶ Stammet fra Lahore, Pakistan
- ▶ Kopibeskyttelse?
- ▶ Infiserte mengder av amerikanske universiteter

11174 Datasikkerhet 6. november 2002 Side 39

Hovedtyper av virus

- ▶ Boot-sektor-virus
  - ▶▶ Smitter via disketter
  - ▶▶ Smitter når en infisert diskett glemmes igjen i PCen når den slås på
- ▶ Filvirus
  - ▶▶ Smitter når infisert program kjøres
- ▶ Makrovirus
  - ▶▶ Viruset er en makro i f.eks. et Word-dokument
  - ▶▶ Smitter når dokumentet åpnes

11174 Datasikkerhet 6. november 2002 Side 40

Andre egenskaper til virus

- ▶ Stealth
  - ▶▶ Benytter avanserte mekanismer for å skjule seg
  - ▶▶ Kan modifisere systemkall til å vise feil størrelse på filer, etc.
- ▶ Polymorfisk
  - ▶▶ Endrer seg hver gang det sprer seg for å unnslipe deteksjon
  - ▶▶ Vanligvis vha. kryptering med tilfeldig nøkkel

11174 Datasikkerhet 6. november 2002 Side 41

Skjuling ved komprimering

- ▶ Et program infisert med et filvirus vil i utgangspunktet øke i størrelse – dette kan oppdages
- ▶ Viruset kan skjule seg ved å *komprimere* det opprinnelige programmet slik at lengden ikke forandres

11174 Datasikkerhet 6. november 2002 Side 42

Kjøring av et komprimert offer

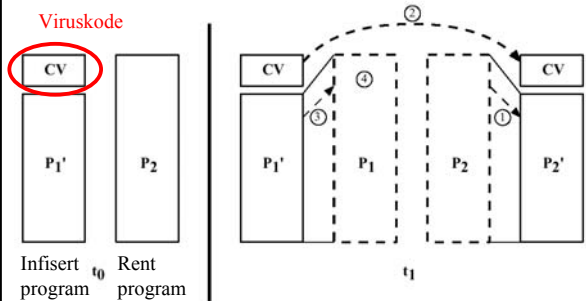
- ▶ Når et infisert program eksekveres, vil viruskoden typisk kjøre først
- ▶ Viruset gjør det det skal (smitter, payload, etc.), og dekomprimerer deretter det opprinnelige programmet
- ▶ Det dekomprimerte programmet får så kjøre som vanlig

11174 Datasikkerhet

6. november 2002 Side 43

Komprimeringsvirus

11174 Datasikkerhet

6. november 2002 Side 44

Klassiske virusteknikker

- ▶ Tidlige virus var svært HW-nære
- ▶ Utnyttet skjulte kanaler
  - ▶▶ Ekstra track på disketter

11174 Datasikkerhet

6. november 2002 Side 45

Ormer

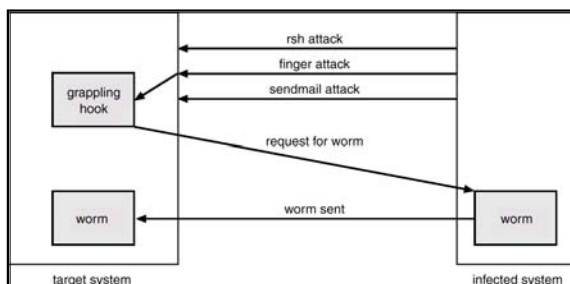
- ▶ Ofte kalt virus!
  - ▶▶ Iloveyou
  - ▶▶ Kournikova
- ▶ Sprer seg tradisjonelt med mail-systemer
- ▶ Klassisk: Morris Worm (1987)
  - ▶▶ Buffer overflow i "finger"
  - ▶▶ (de)Bug i "Sendmail"

11174 Datasikkerhet

6. november 2002 Side 46

The Internet (Morris) Worm

Fra Silberschatz et al. "Operating Systems Concepts" 6e
©2002 John Wiley & Sons, Inc

11174 Datasikkerhet

6. november 2002 Side 47

Virus mottiltak

- ▶ Scannere
- ▶ Sjekksummere
- ▶ Anomalibasert deteksjon

11174 Datasikkerhet

6. november 2002 Side 48

Scannere

- ▶ Virus-spesifikk metode
- ▶ Baserer seg på en spesifikk signatur per kjent virus
- ▶ Må kontinuerlig oppdateres
- ▶ Kan ikke oppdage ukjente virus

11174 Datasikkerhet 6. november 2002 Side 49

Sjekksummere

- ▶ Helt analogt til sjekksum-verktøy for IDS
- ▶ Med utgangspunkt i et "rent" system, generer sjekksum (hash) for signifikante statiske komponenter
- ▶ Brukes for å avgjøre om et system er infisert
- ▶ Kan ikke *hindre* infeksjon

11174 Datasikkerhet 6. november 2002 Side 50

Anomalibasert antivirus

- ▶ Hardware-basert eller minne-resident
- ▶ Evaluerer operasjoner utført av programmer for å vurdere om de er "lovlige"
- ▶ "Ulovlige" operasjoner medfører alarm
- ▶ F.eks. skrijving til boot-sektor av bruker-programmer
- ▶ Falske alarmer et problem!

11174 Datasikkerhet 6. november 2002 Side 51

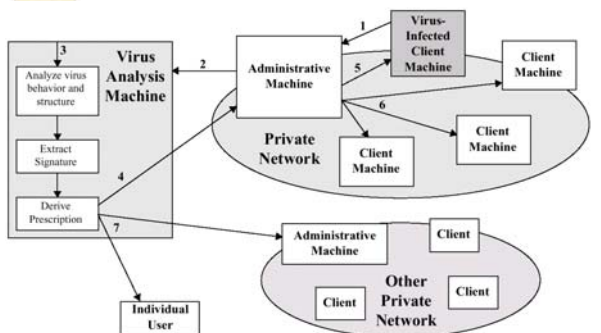
Nyere antivirus-teknikker

- ▶ "Virtual machine"
Kjører kode i et kontrollert miljø
  - ▶ Kjøre scannere mot kode i minnet
  - ▶ Evaluere handlinger utført av programmet

11174 Datasikkerhet 6. november 2002 Side 52

Et digitalt immunsystem

11174 Datasikkerhet 6. november 2002 Side 53

Dagens website

- ▶ <http://computer.org/computer/sp/s1%20s&p%20supplement.lo.pdf>
- ▶ Eget Security&Privacy vedlegg til IEEE Computer Magazine - last ned gratis!

11174 Datasikkerhet 6. november 2002 Side 54